

www.jollibre.com

© Del text: 2006, Josep Albanell

© D'aquesta edició:

2017, Santillana Infantil y Juvenil, S. L. i Grup Promotor S. L.

Carrer de les Ciències 73, Nau 10.

08908 L'Hospitalet de Llobregat

Telèfon: 91 744 90 60

ISBN: 978-84-16661-55-8

Dipòsit legal: M-1261-2017

Printed in Spain – Impres a Espanya

Primera edició: abril de 2017

Directora de la col·lecció:

Maite Malagón

Editora executiva:

Yolanda Caja

Direcció d'Art:

José Crespo i Rosa Marín

Projecte gràfic:

Marisol del Burgo, Rubén Chumillas, Julia Ortega i Álvaro Recuenco

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat d'excepció prevista per la llei. Si en necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment, adreueu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org).

La música perduda

Pep Albanell

Il·lustració de la coberta de

Jordi Vila Delclòs

jollibre

El dia és rúfol i malagradós, però a Yrelew Toveck li sembla el millor dia de tot l'any. És a punt d'aconseguir veure acomplert un dels seus somnis i esdevenir profeta a la seva terra.

Aquell mateix vespre farà un concert de piano a l'auditori de la ciutat. No serà un concert qualsevol, sinó el concert de la inauguració oficial de l'Auditori Nacional i hi assistiran les primeres autoritats del país, el President de la República en persona al davant de tots.

Que hagin pensat en ell per a la inauguració de la primera obra arquitectònica important que el nou govern ha bastit, l'afalaga. En certa manera, demostra que al seu país, malgrat tot, també el consideren.

Fa uns quants anys que se n'havia hagut d'anar a l'estranger. No havia tingut alternativa. La manca de tradició musical, i per tant de mitjans, i la inestabilitat

política del país no li permetien desenvolupar els seus dots artístics com ell volia. França, Anglaterra, els Estats Units... El periple havia estat llarg i molt dur. Havia hagut de lluitar molt i amb molts pocs recursos, però ara, al cap dels anys, tornava per ajudar a fer el que podria ser el primer pas important en la història de la música contemporània d'aquest petit i sofert país que era la seva pàtria.

Alguns diaris locals insinuaven que un sumptuós auditori no era el que més calia en aquests moments de turbulències polítiques i dificultats econòmiques. Yrelew no és d'aquesta opinió; ell creu que fins i tot en moments difícils no és convenient deixar la cultura de banda. Encara que és veritat que potser no calia un edifici amb tantes escalinates, columnes colossals, grans vestíbuls i sumptuosos jardins versallescos. Tanta grandesa sembla feta més per impressionar que per servir la música. Amb un edifici més modest i discret també haurien passat. Devia ser que el nou govern, que era el que n'havia encarregat la construcció tot just arribat al poder, feia poc més de dos anys, devia voler presumir de tenir un dels auditoris més espectaculars del món. Però Déu nos en guard d'un ja està fet! Yrelew pensa que valia més que els prohoms de la

política es dediquessin a promocionar grans obres arquitectòniques que no pas a ordir intrigues i complots, que era el mal que aquesta zona del món patia des de feia massa temps.

Però la inauguració de l'auditori no és l'única cosa que fa que Yrelew Toveck vegi aquell dia ennuvolat i fred com si fos un dia lluminós i esplèndid. Des que se n'havia anat feia un bon grapat d'anys, no havia tornat a veure la seva família, i en aquest precís moment que travessa la plaça del Mercat Antic, és a punt d'arribar a la que havia estat casa seva i de trucar a la porta. Té moltes ganes d'abraçar el seu germà i la seva cunyada però, sobretot, de conèixer personalment la seva neboda Heline, que ja deu estar feta una doneta. L'emoció que experimenta és tan intensa que, per primera vegada en la seva vida, Yrelew nota que allò que sent no ho pot expressar a través de la música que han fet els altres, sinó que ha de ser la seva pròpia música la que ho proclami.

I mentre avança per la plaça, una melodia es va perfilant a poc a poc en el seu pensament. Tot acostant-se a la seva antiga casa sent néixer, créixer, combinar-se i ordenar-se dintre seu una tonada que podria ser l'inici d'una senzilla cançó d'enyor i de bressol.

O qui sap si els primers compassos d'alguna obra més gran, de més envergadura... A veure si aquest retorn li servirà per destapar-se com a compositor, també!

Ja és a les envistes de la porta de la seva infantesa, la porta de la casa dels seus pares! L'emoció se li ha agrumollat al coll en un sanglot que pugna per esclatar-li a la boca, mentre a les orelles les timbalades del seu cor es compassen, frenètiques, amb la melodia que creix, s'eixampla i ressona exultant dintre seu.

Però no arribarà mai a la porta estimada.

La força de la música que s'anava conformant dintre seu, al compàs del seu cor excitat i de les seves passes apressades, no li ha deixat sentir el xiulet de mal averany que venia del cel. I l'explosió eixordadora que l'ha seguit, quan la casa on ell anava ha reventat com una fruita podrida pel foc i la destrucció i ha esventrat la melodia en un guirigall dolorós de zumzeigs metàl·lics i aürts xiulants i deformats que li asclen l'oïda. L'ona expansiva l'ha alçat i l'ha llançat enrere amb una força incontenible.

Mentre volava d'esquena, un segon abans de colpejar violentament amb el cap contra el terra, ha sentit, absurdament, com aquella melodia inconclusa que se li congriava a dins com un quall sonor i harmònic, se

li escolava, estrafeta, per les mateixes ferides per on li degotava la sang.

Quan han començat a sonar unes sirenes llunyanes, Yrelew Toveck jeia entre les runes i la polseguera de la destrucció i ja no les podia sentir. Havia perdut els sentits. I la música.

Algú, en algun lloc molt lluny d'aquella ciutat, havia començat una guerra sense demanar l'opinió de Yrelew Toveck ni de tants altres compatriotes seus que serien morts o ferits, les seves famílies disgregades i les seves vides alterades i malmeses. Com sempre, com en totes les guerres, ni les seves opinions ni les seves vides valien gran cosa pels que van decidir que tenien prou raons per iniciar les hostilitats.

Tenia el rar nom de Magical. Ningú no podia recordar d'on l'havia tret, aquest nom, el seu primer amo. Era un circ ambulat que sempre havia estat modest i amb molt poques pretensions, fins i tot quan era nou de trinca i sota la seva carpa actuava un grup d'artistes provinents de tots els punts cardinals i oferia al públic, que cada dia omplia les grades desmuntables que envoltaven la seva única pista, un honrat espectacle d'enginy, força, equilibri i valor.

En aquella època, les malles dels equilibristes no tenien pedaços ni sargits, les peses i els artefactes de l'home forçut encara eren lluent, la xarxa no tenia forats perillosos i els llibants i les plataformes dels trapezistes encara eren segurs.

Però d'això feia molt temps. Ara, de tota aquella *troupe* que parlava en gairebé tots els idiomes

coneguts del món, d'aquelles instal·lacions senzilles però en perfecte estat de conservació, només en restava una colla heterogènia d'aparells deslluïts i atrotinats, i mitja dotzena d'artistes cansats i desencantats que feien la seva feina d'esma, sense cap mena d'il·lusió.

14 De la companyia d'antany en quedava ben poca cosa. La majoria d'artistes, els millors, els de més personalitat havien anat abandonant l'empresa a mesura que la decadència del circ i l'espectacle que oferia es feien més palesos. Va arribar un moment que només van quedar formant part de la *troupe* els que no podien anar enlloc més, fos perquè les seves habilitats havien minvat molt o fos perquè la seva poca volada artística els feia preferir pobre conegut que ric per conèixer.

Els que havien restat fidels al circ, potser perquè els havia vagat d'assistir dia a dia a la seva degradació i decadència, s'hi sentien lligats d'una manera irracional i poderosa. Era com si a poc a poc haguessin anat renunciant a la seva vida, a la seva pròpia personalitat, per adquirir la de la companyia en abstracte, que si bé no els feia preveure una vida millor, els protegia de la solitud i el des-

emparament. Potser era que sentien que sols eren un no ningú i a la companyia eren integrants d'alguna cosa que tenia sentit.

Fos com fos i fos el que fos, la companyia estava formada per l'home forçut, que amb els anys havia bescanviat els músculs per greix i sacsons; un pallasso trist que, en comptes de tenir sortides xocants i gracioses, explicava misèries i desgràcies i més d'una vegada havia acabat l'actuació enmig d'un silenci aclaparador ja que la gent, en lloc d'aplaudir, s'eixugava les llàgrimes; també hi havia una ballarina que havia sabut fer equilibris i salts mortals damunt la gropa d'una euga al trot, però havia començat a oblidar les seves habilitats el dia que van haver de vendre l'euga per poder comprar gasoil per als camions; el número d'altura era a càrrec de dos germans trapezistes que havien anat abaixant el trapezi des de la part més alta del circ, gairebé a tocar de la vela de dalt de tot, fins a poc més d'un parell de metres del terra, perquè les mans els havien perdut força i es deixaven anar tan sovint que actuar gaire més enlaire hauria estat un suïcidi; el grup era completat per l'actual propietari, un domador d'animals al qual només

li restaven un gos mal educat i bordador i un lleó revellit i plàcid.

16 El domador era l'única persona del grup amb caràcter i empenta per dur el pòndol del circ, per això feia de director. Els altres el deixaven fer mansament, complint amb les seves tasques i fent el que el director els deia sense ni protestar ni qüestionar-ne el lideratge.

Dels dos animals del domador, el gos encara actuava, saltant cercles de foc i fent tentines amb les potes del darrere o del davant. El lleó, no. El lleó ni actuava ni tenia nom. Ningú havia pensat que pagués la pena de posar-n'hi. Havia estat caçat quan encara era una cria desvalguda a la sabana del Serengueti feia qui sap els anys. Mentre va ser un animaló inofensiu, el domador li va ensenyar quatre trucs i a obrir la boca tant com podia. Quan va tenir l'aspecte i la cabellera d'un lleó adult, el va presentar al públic. Era un animal poderós que impressionava amb el seu posat altiu i els seus rugits.

Durant molts anys el seu número va ser la principal atracció. El domador se li encarava sense cap protecció i el lleó tallava l'alè dels espectadors amb uns bramuls tan ferotges i potents que feien tre-

molar la volta de lona. Obria una boca enorme armada amb unes dents afilades com sabres, i en aquella bocassa hi dipositava el cap, temerari, el domador. El públic admirat contemplava, contennint la respiració, com el lleó el deixava fer sense tancar aquelles barres poderoses que haurien pogut esclafar-li el crani com si fos un crostó de pa.

El lleó es va anar fent vell i xacrós mentre el domador perdia força i arrogància. Ara, el lleó ja no rugia ni es regirava nerviosament d'una banda a l'altra de la gàbia, ni alçava el cap amb l'altivesa de qui, engabiat i tot, se sent el rei dels animals salvatges. Ara ja no li quedava ni força per obrir la boca, gairebé. No feia res més que nosa i el domador havia decidit, en secret, desprendre-se'n ja que no produïa res i era una boca més per alimentar. Com que ningú no voldria un animal tan atrotinat, va pensar que el millor que podia fer era matar-lo. Però com que no s'havia vist amb cor de dur a terme la sentència, va pensar que valia més deixar-lo morir de gana i de set a la gàbia.